

Domov>Sprožitev sodnega postopka>Kje in kako>Predložitev zadeve sodišču

Predložitev zadeve sodišču

Latvija

1 Ali se moram obrniti na sodišče ali obstaja druga možnost?

V Latviji se lahko oseba obrne na sodišče ali na arbitražno sodišče, če sta se stranki dogovorili in sklenili arbitražni sporazum (razen v nekaterih sporih, pri katerih arbitražna ni mogoča).

2 Ali obstaja rok za vložitev tožbe pri sodišču?

Roki za vložitev tožb pri sodišču se razlikujejo glede na posamezno zadevo. Vprašanja v zvezi z roki lahko pojasni odvetnik ali javna informacijska agencija. V [civilnem pravu](#) so določeni različni roki. Odvisni so lahko od predmeta in okoliščin zadeve, določiti pa jih je treba za vsako zadevo posebej ob upoštevanju naslednjega.

Družinsko pravo

Tožbe, ki izhajajo iz zaroke, je treba vložiti v enem letu od preklica zaroke ali dneva, ko ena od strank odstopi od zaroke, ali če je zaročenka noseča, od dneva rojstva otroka, če je bila takrat zaroka že preklicana ali je ena od strank odstopila od nje.

Tožbe, ki izhajajo iz premoženjskih razmerij med zakoncema, je treba vložiti v enem letu od transakcije, ki jo je sklenil drugi zakonec.

Mož otrokove matere lahko izpodbija domnevo očetovstva v dveh letih od dneva, ko odkrije, da otrok ni njegov. Otrokova mati ima enako pravico do izpodbijanja domneve očetovstva. Otroku lahko domnevo očetovstva izpodbija v dveh letih od dopolnitve polnoletnosti.

Tožbe, ki izhajajo iz priznanja očetovstva, je treba vložiti v dveh letih od seznanitve stranke z okoliščinami, ki izključujejo očetovstvo, ali od otrokove dopolnitve polnoletnosti, če tožbo vložijo otroci.

Tožbe, ki izhajajo iz razmerij med skrbnikom in mladoletnim otrokom, je treba vložiti v enem letu od otrokove dopolnitve polnoletnosti ali nastanka drugih okoliščin, določenih z zakonom.

Premoženjsko pravo

Tožbe zaradi motenja ali odvzema posesti je treba vložiti v enem letu od trenutka, ko se stranka seznanila z motenjem ali odvzemom.

Tožbe zoper osebo, ki ima v posesti premoženje in ki ga lahko pridobi s priposestovanjem, je treba vložiti v desetih letih od trenutka, ko se druga stranka seznanila s posestjo.

Tožbe, ki jih vložijo novi lastniki in izhajajo iz povečanj zaradi naravnih procesov, je treba vložiti v dveh letih.

Obligacijsko pravo

Pravice na podlagi obligacijskega prava zastarajo, če jih upravičena oseba ustrezno ne uresniči v roku, določenem z zakonom.

Tožbe, ki izhajajo iz pravic na podlagi obligacijskega prava in za katere z zakonom ni določen krajši rok, je treba vložiti v desetih letih; vse take pravice, za katere z zakonom ni določen krajši rok, zastarajo, če jih upravičena oseba ne uresniči v desetih letih, razen nekaterih pravic, ki ne morejo zastarati.

Pravica zahtevati razveljavitev pogodbe o nakupu zaradi prevelike izgube zastara, če tožba ni vložena v enem letu od sklenitve pogodbe.

Tožbe v zvezi z izgubami, ki nastanejo zaradi izlivanja, odvrženja ali padanja, je treba vložiti v enem letu.

Poslovne zadeve

Tožbe, ki izhajajo iz trgovskega posla, je treba vložiti v treh letih, razen če je z zakonom določen drug zastaralni rok.

Tožbe, ki izhajajo iz pogodbe o trgovskem zastopanju, je treba vložiti v štirih letih od konca koledarskega leta, v katerem je terjatev nastala.

Tožbe zoper samostojnega podjetnika, ki izhajajo iz njegovega poslovnega ravnanja, je treba vložiti v treh letih od njegovega izbrisa iz poslovnega registra, razen če za terjatev velja krajši zastaralni rok.

Tožbe, ki izhajajo iz prepovedi, naložene družbeniku partnerstva, zaradi katere ta družbenik ne sme brez soglasja preostalih družbenikov sklepati poslov na istem področju poslovanja kot partnerstvo ali biti družbenik s polno odgovornostjo v drugem partnerstvu, dejavnem na istem področju poslovanja, je treba vložiti v treh mesecih od dneva, ko se drugi družbeniki seznanijo s kršitvijo prepovedi konkurence, vendar ne več kot pet let od trenutka, ko je bila kršitev storjena.

Tožbe zoper družbenika partnerstva, ki izhajajo iz obveznosti partnerstva, je treba vložiti v treh letih od dneva, ko je prenehanje partnerstva vpisano v register, razen če za terjatev zoper partnerstvo velja krajši zastaralni rok.

Tožbe zoper ustanovitelje družbe v zvezi z obveznostmi, ki jih je družba prevzela pred svojo ustanovitvijo, je treba vložiti v treh letih od dneva vpisa družbe v poslovni register.

Tožbe zoper ustanovitelje v zvezi s posebnimi izgubami, nastalimi družbi in tretjim osebam med ustanovitvijo družbe, je treba vložiti v petih letih od dneva vpisa družbe v poslovni register. Ta rok velja tudi za osebe, ki so omogočile nastanek takih izgub.

Tožbe, ki izhajajo iz pravic upnika zoper družbo, ki zadoščenja za svojo terjatev ne more dobiti od družbe in se obrne na zakonsko odgovorne osebe (ustanovitelje, tretje osebe itd.), je treba vložiti v petih letih od nastanka navedene terjatve.

Tožbe, ki izhajajo iz kršitve prepovedi konkurence, naložene članom upravnega odbora družbe, je treba vložiti v petih letih od dneva kršitve.

Tožbe, ki izhajajo iz izgub, povzročenih med reorganizacijo družbe družbi, njenim članom ali njenim upnikom, je treba vložiti v petih letih od dneva začetka veljavnosti reorganizacije.

Tožbe zoper špediterja je treba vložiti v treh letih.

Tožbe zoper špediterja v zvezi s tovorom, razen če je špediter ravnal v slabi veri ali dopustil hudo malomarnost, in tožbe zoper imetnika skladišča, razen če je imetnik skladišča ravnal v slabi veri ali dopustil hudo malomarnost, je treba vložiti v enem letu.

3 Ali se moram obrniti na sodišče v tej državi članici?

Glej informativni list „[Pristojnost sodišč](#)“.

4 Če je tako, na katero sodišče v tej državi članici se moram obrniti glede na moje prebivališče in prebivališče nasprotne stranke ali glede na druge vidike moje zadeve?

Glej informativni list „[Pristojnost sodišč – Latvija](#)“.

5 Na katero sodišče v tej državi članici se moram obrniti glede na predmet tožbe in vrednost spornega predmeta?

Glej informativni list „[Pristojnost sodišč – Latvija](#)“.

6 Ali lahko tožbo vložim sam ali mora to storiti posrednik, na primer odvetnik?

Tožbo lahko vložijo tožnik sam ali pooblaščen oseba. Pooblastilo se lahko priloži tožbi. Zastopanje po odvetniku ali drugem pravnem svetovalcu ni obvezno.

7 Kje moram vložiti tožbo: v sprejemni pisarni, vložišču sodišča ali pri kakšnem drugem upravnem uradu?

Tožbo je treba vložiti pri pristojnem sodišču prve stopnje.

Tožbo mora v sodnem tajništvu (*kanceleja*) sodišča vložiti tožnik ali pooblaščen oseba. Tožbe se lahko pošljejo tudi po pošti, naslovljene pa morajo biti na ustrezno sodišče.

Tožbe med uradnimi urami sprejema uslužbenec, ki ga imenuje predsednik sodišča – običajno je to pomočnik predsednika sodišča ali uslužbenec v tajništvu.

8 V katerem jeziku lahko vložim tožbo? Je to mogoče storiti ustno ali jo je treba vložiti v pisni obliki? Ali jo lahko pošljem po telefaksu ali elektronski pošti?

V skladu z zakonom o civilnem postopku (*Civilprocesa likums*) morajo stranke vse listine v tujem jeziku predložiti s prevodom v uradni jezik, tj. latvijski, ki mora biti overjen v skladu z določenimi postopki. Prevoda ni treba priložiti osebi, ki je oproščena plačila sodnih stroškov.

Sodišče lahko dopusti, da se nekatera procesna dejanja opravijo v drugem jeziku, če to zahteva stranka in se vse stranke strinjajo s tem. Zapisnik obravnave in odločbe sodišča se sestavijo v latvijskem jeziku.

Tožba se vložijo z vložitvijo pisne vloge pri sodišču. Vlogo lahko vložijo osebo ali oseba, ki jo pooblasti tožnik, lahko se pošlje po pošti, vendar ne po telefaksu ali elektronski pošti.

Dodati je treba, da se lahko listine, podpisane z varnim elektronskim podpisom, uporabijo za vložitev vseh vlog, razen če je z zakonom določen poseben postopek za začetek postopka. Elektronski dokumenti niso dopustni za nekatere vrste pogodb v zvezi z nepremičninami, družinskim in dednim pravom ter nekatere vrste garancijskih pogodb.

9 Ali za vložitev tožb obstajajo posebni obrazci? Če ne obstajajo, kako je treba zadevo predložiti? Ali obstajajo elementi, ki jih mora tožba vsebovati?

Tožba mora biti v pisni obliki. Za večino zahtevkov ni predpisanega obrazca. Posebni obrazci obstajajo za spore majhne vrednosti (*maza apmēra prasības*, poglavje 30.3 zakona o civilnem postopku), izvršitev obveznosti na podlagi obvestila sodišča (*saistību piespiedu izpildīšana brīdinājuma kārtībā*, poglavje 50.1 zakona o civilnem postopku) in predloge za začasno zaščito pred nasiljem (*pagaidu aizsardzība pret vardarbību*, poglavje 30.5 zakona o civilnem postopku).

Kadar ni predpisanega obrazca, so minimalne informacije in podatki, ki jih je treba navesti v tožbi, določeni v zakonu o civilnem postopku. V skladu z zakonom o civilnem postopku mora tožba vsebovati naslednje:

ime sodišča, pri katerem je vložena;

ime, priimek in osebno identifikacijsko številko tožnika ter njegovo prijavljeno stalno prebivališče, če tega ni pa dejansko prebivališče; v primeru pravne osebe ime, številko vpisa v register in sedež; če se tožnik strinja z elektronsko komunikacijo s sodiščem in je zajet s seznamom oseb/subjektov v skladu s členom 56(23) zakona o civilnem postopku, je treba navesti tudi e-naslov in v primeru, da je registriran v spletnem sistemu za korespondenco s sodiščem, sklic na registracijo. Tožnik lahko za korespondenco s sodiščem navede tudi drug naslov;

ime, priimek, osebno identifikacijsko številko toženca ali zainteresirane strani, kraj, v katerem ima prijavljeno stalno prebivališče, in kateri koli prijavljeni dodatni naslov, če tega ni, pa kraj, v katerem ima dejansko prebivališče; v primeru pravne osebe ime, številko vpisa v register in sedež. Toženčevo osebno identifikacijsko številko ali številko vpisa v register je treba navesti, če je znana;

ime, priimek, osebno identifikacijsko številko in naslov za korespondenco s sodiščem zastopnika tožnika, če tožbo vložijo zastopnik, v primeru pravne osebe pa ime, številko vpisa v register in sedež; če se tožnikov zastopnik, ki ima prijavljeno prebivališče ali naslov za korespondenco v Latviji, strinja z elektronsko komunikacijo s sodiščem, je treba navesti tudi e-naslov in v primeru, da je registriran v spletnem sistemu za korespondenco s sodiščem, sklic na registracijo. Če prijavljeno prebivališče ali naslov za korespondenco tožnikovega zastopnika ni v Latviji, je treba navesti tudi njegov e-naslov ali sklic na njegovo registracijo v spletnem sistemu za korespondenco s sodiščem. Če tožnika zastopa odvetnik, je treba navesti tudi e-naslov odvetniške pisarne;

ime kreditne institucije in številko računa, na katerega se nakažeta izterjani znesek in povračilo pravnih stroškov;

predmet zahtevka;

znesek terjatve, če jo je mogoče ovrednotiti v denarju, skupaj z načinom izračuna zneska za izterjavo ali spornega zneska;

dejstva, na katera tožnik opira zahtevek, in dokaze v podporo takim dejstvom;

pravno podlago zahtevka;

poročila o poskusih mediacije pred vložitvijo tožbe pred sodiščem, če obstajajo;

terjatve tožnika;

seznam listin, priloženih tožbi;

datum tožbe in kakršne koli druge informacije, ki bi lahko bile pomembne. Tožnik lahko navede svojo telefonsko številko, če se strinja s telefonsko komunikacijo s sodiščem.

Z zakonom o civilnem postopku se zahtevajo dodatne informacije za določene vrste tožb (npr. za razvezo zakonske zveze) in posebne vrste postopkov (npr. potrditev ali razveljavitev posvojitve, zavarovanje dediščine in skrbništvo).

Tožbo mora podpisati tožnik ali njegov zastopnik ali tožnik skupaj z zastopnikom, če tako zahteva sodišče, razen če je z zakonom določeno drugače. Če tožnika zastopa zastopnik, je treba tožbi priložiti pooblastilo za zastopanje (*pilnvara*) ali drugo listino, ki potrjuje pravico zastopnika do vložitve tožbe.

Tožbo je treba pri sodišču vložiti v toliko izvodih, kolikor je v zadevi tožencev in tretjih oseb.

V skladu z določbami zakonodaje Evropske unije in mednarodnimi konvencijami je treba zahtevke za preživnino vložiti na obrazcih, določenih z ustrezno zakonodajo, predloži ali pošlje pa se jih lahko prek latvijskih osrednjih organov, ki so imenovani za namene sodelovanja.

Tožbi morajo biti priložene tudi listine, ki potrjujejo:

plačilo državnih taks (*valsts nodevas*) in drugih sodnih stroškov v skladu s postopki, določenimi z zakonom, in v ustreznih zneskih;

da so bili izvedeni postopki za predhodno izvensodno preiskavo zadeve, če se taka preiskava zahteva z zakonom;

dejstva, na katerih temelji zahtevek.

Na [portalu latvijskih sodišč](#) so v rubriki *E-Pakalpojumi* („e-storitve“), *E-veidlapas* („e-predloge“), na voljo različne predloge za procesne listine. Predloge se lahko prenesejo in izpolnijo ter predložijo v tiskani obliki.

10 Ali bom moral plačati sodne takse? Če je tako, kdaj? Ali bom moral odvetnika plačati od same vložitve tožbe?

Sodne stroške je treba plačati pred vložitvijo tožbe (državna taksa (*valsts nodeva*), sodna taksa (*kancelejas nodeva*) in stroški v zvezi z obravnavo zadeve (*ar lietās izskatīšanu saistītā izdevumi*)); to je mogoče storiti na banki. Če sodišče razsodi v prid stranke, neuspeli stranki naloži plačilo vseh sodnih stroškov, ki jih je imela stranka, ki je uspela v sporu. Če je zahtevku delno ugodeno, se sodni stroški sorazmerno razdelijo. Če tožnik odstopi od tožbe ali zadeva ostane nerešena, mora tožnik tožencu povrniti sodne stroške (razen v primerih, določenih z zakonom, v katerih je zahtevek povezan z izdajo potrdila, določenega v Uredbi (ES) št. 1896/2006 Evropskega parlamenta in Sveta). V takem primeru toženec ne povrne sodnih stroškov, ki jih je plačal tožnik, če pa tožnik odstopi od tožbe, ker je toženec prostovoljno poravnal terjatev po vložitvi tožbe, lahko sodišče na tožnikovo zahtevo tožencu odredi, naj plača sodne stroške tožnika.

Prav tako so stroški vodenja zadeve (odvetniške nagrade, stroški udeležbe na obravnava in stroški, povezani z zbiranjem dokazov) naloženi tožencu v korist tožnika, če je zahtevku tožnika ugodeno v celoti ali delno ali če tožnik odstopi od tožbe, ker je toženec prostovoljno poravnal terjatev po vložitvi tožbe. Če je tožba zavrnjena, sodišče odredi tožniku, naj tožencu povrne sodne stroške, povezane z njegovo obrambo.

O nagradah za odvetnika ali pravnega svetovalca se dogovorita stranka in odvetnik ali pravni svetovalec.

11 Ali lahko zahtevam pravno pomoč?

Glej informativni list „[Pravna pomoč](#)“.

12 Kdaj tožba velja za uradno vloženo? Ali me bodo organi obvestili o tem, ali je bila zadeva pravilno predložena?

Listine, ki jih sodišče prejme po pošti ali jih stranke vložijo osebno med uradnimi urami, se na dan prejema vpišejo v register prejete korespondence. Tožba se šteje za vloženo na dan, ko je prejeta. Rok za vsa procesna dejanja pri sodišču se izteče, ko sodišče konča delo. Če tožba, pritožba ali druga poštna pošiljka v sprejemno pisarno prispe do 24.00 zadnjega dne dopustnega roka, se šteje, da je bila vložena v roku.

Če tožba ni sestavljena pravilno ali če niso predložene vse potrebne listine, sodnik sprejme obrazloženo odločbo, da o tožbi ne bo odločal. Določi se rok za odpravo pomanjkljivosti in se skupaj z izvodom navedene odločbe pošlje tožniku. Ta rok ne sme biti krajši od 20 dni od datuma, ko je bila odločba poslana. Če tožnik odpravi pomanjkljivosti v določenem roku, se šteje, da je bila tožba vložena na datum, ko jo je sodišče prvič prejelo. Če ne odpravi pomanjkljivosti v določenem roku, se šteje, da tožba ni bila vložena, in se vrne tožniku. Dejstvo, da je bila tožba vrnjena, tožniku ne preprečuje, da bi jo znova vložil pri sodišču.

Posebno potrtilo, da je tožba pravilno vložena: če je tožba sestavljena pravilno in so ji priložene vse potrebne listine, sodnik v sedmih dneh od prejete tožbe sprejme odločbo o sprejetju tožbe in začetku postopka.

Ob začetku postopka se tožba in kopije listin, priloženih tožbi, pošljejo tožencu z navedbo roka, v katerem mora predložiti pisne pripombe. Ko sodnik prejme pripombe, kopijo pripomb pošlje tožniku in zainteresiranim tretjim osebam. Sodnik lahko tožnika pozove, naj predloži pripombe na pripombe. Po prejemu pripomb ali izteku roka za predložitev pripomb določi datum za sodno obravnavo. Sodni tajnik pošlje strankam poziv na sodno obravnavo. Če se o zadevi odloča s pisnim postopkom, se datum za obravnavo ne določi in se strankam ne pošlje poziv na obravnavo.

13 Ali bom prejel podrobne informacije o nadaljnjem poteku (npr. rokih za nadaljnja dejanja v postopku)?

Stranke v zadevi prejmejo poziv na sodišče, v katerem so obveščene o času in kraju sodne obravnave ali drugega procesnega dejanja. Poziv na sodišče se pošlje na naslov, kjer ima oseba prijavljeno stalno prebivališče, vendar lahko oseba navede tudi drug naslov za korespondenco s sodiščem.

Če toženec nima prijavljenega stalnega prebivališča v Latviji in tožniku iz objektivnih razlogov ni uspelo ugotoviti toženčevega kraja prebivališča zunaj Latvije, lahko sodišče na utemeljen predlog tožnika uporabi postopke za izsleditev toženčevega naslova, ki so določeni v mednarodnih sporazumih, ki zavezujejo Latvijo, ali v zakonodaji Evropske unije.

Če toženčevega naslova ni mogoče izslediti s postopki, ki so določeni v mednarodnih sporazumih, ki zavezujejo Latvijo, ali v zakonodaji Evropske unije, ali če se izkaže, da listin tožencu ni mogoče poslati na naslov, ki ga je ugotovil tožnik, ali če se izkaže, da listin tožencu ni mogoče poslati v skladu s postopki, določenimi v zakonodaji Evropske unije, ali postopki, določenimi v mednarodnih sporazumih, ki zavezujejo Latvijo, ali postopki, določenimi v zakonu o civilnem postopku za mednarodno sodelovanje v civilnih postopkih, se toženec, ki nima prijavljenega stalnega prebivališča v Latviji, na sodišče pozove z obvestilom, objavljenim v [uradnem listu Latvijas Vēstnesis](#).

Na [portalu latvijskih sodišč](#) je mogoče v rubrikah *E-Pakalpojumi* („e-storitve“) in *Tiesvedības gaita* („potek pravnih postopkov“) na podlagi številke zadeve ali poziva dobiti informacije o poteku pravnega postopka.

Zadnja posodobitev: 13/05/2020

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvornika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zaradi izstopa Združenega kraljestva iz Evropske unije države članice posodablajo strani z nacionalno vsebino na tem spletišču. Če spletna stran vključuje vsebino, ki še ne odraža izstopa Združenega kraljestva, je nenamerna in jo bomo ustrezno odpravili.